

Het Landelijk Schakelpunt

Waar is dat goed voor?

Huisartsen en apothekers delen medische gegevens via het Landelijk Schakelpunt. Hoe werkt dit en wat kan er allemaal?

Tekst Heleen Croonen | Illustraties Barbara Mulderink | Foto's Harry Meijer

Hoe wisselen artsen **medische gegevens** over mij uit?

Stel: je hebt last van een flinke benauwdheid die maar niet overgaat. Het is weekend, dus dat wordt een bezoekje aan de huisartsenpost. Daar zit een arts die je niet kent. Hij leest in zijn computer wat er in je medisch dossier staat over je benauwdheidsklachten. Maar dat kan niet zomaar. Die gegevens ziet hij alleen als je eigen huisarts een samenvatting daarvan heeft gedeeld via het Landelijk Schakelpunt. En dát mag alleen met jouw toestemming. Meer dan 11 miljoen mensen hebben deze toestemming gegeven. Hun gegevens bevinden zich in de computer van hun zorgverlener, bijvoorbeeld de huisarts. Het Landelijk

Schakelpunt legt alleen de *verbinding* tussen verschillende zorgverleners. Het Landelijk Schakelpunt is dus geen website waar al je medische gegevens op staan. Ook apothekers delen gegevens via het Landelijk Schakelpunt. Bijvoorbeeld over het medicijngebruik, -allergieën of overgevoeligheden. Handig voor de huisarts of specialist die een nieuw middel voorschrijft. En veilig als je meerdere apotheken bezoekt, want zo kan iedere apotheker zien of alle medicijnen wel samen kunnen. Dit kan zelfs een ziekenhuisopname voorkomen. Net als de huisarts heeft de apotheker hiervoor toestemming nodig.

tip

Wil je toestemming geven of intrekken voor het Landelijk Schakelpunt? Regel het met de huisarts of apotheek, of via www.ikgeeftoestemming.nl ►

HIJ
DOET ER
NIET
AAN
MEE

'Ik kies zelf met wie ik mijn gegevens deel'

Rob Schuurhof (73): "Ik doe niet mee met het Landelijk Schakelpunt. Mijn huisarts werkt met een alternatief systeem: mijngezondheid.net. Daar ben ik erg tevreden over. Bij spoed kan de huisartsenpost bij mijn gegevens en ik kan er zelf ook bij. Na een bezoek aan de huisarts lees ik thuis alles na. De lab-uitslagen staan er een dag later al in. En ik voeg zelf ook informatie toe. Ik meet wekelijks mijn bloeddruk en zet die waarden in het e-Vita-systeem. De praktijkondersteuner krijgt een berichtje dat mijn waarden klaarstaan en kan erop reageren. Hartstikke handig. Vanwege een zenuwaandoening aan mijn pols bezoek ik een neuroloog in het ziekenhuis. Ziekenhuizen zijn niet op mijngezondheid.net aangesloten, maar dat is geen probleem. Vooraf maak ik thuis een uitdraai van mijn medicijngegevens. Als de apotheek in het ziekenhuis nieuwe medicijnen meegeweet, verleen ik eenmalig toestemming om die gegevens te delen met mijn eigen apotheek. Dit voelt voor mij meer vertrouwd dan het Landelijk Schakelpunt, waarvan ik niet weet hoe makkelijk het is om er in te breken."

2

Mogen **alle artsen** mijn gegevens bekijken?

Inkijken *kan* door veel artsen en apothekers, maar het *mag* alleen als ze je behandelen. Dat lijkt onveilig, maar elke keer als een arts of apotheker in de gegevens neust, verschijnt zijn naam in het systeem. Als iemand het doet terwijl hij je niet behandelt, loopt hij risico op een boete en andere strafmaatregelen.

Voor de huisartsgegevens geldt dat ze kunnen worden ingezien door de eigen huisarts en de waarnemend huisarts, bijvoorbeeld op de huisartsenpost. De medicatiegegevens zijn te bekijken door huisartsen, waarnemend huisartsen, apothekers, ziekenhuisapothekers en medisch specialisten in de regio. Zij werken in ziekenhuizen, ggz-instellingen, bij de jeugdgezondheidszorg, in instellingen voor gehandicapten of in de eigen praktijk. Je kunt niet zelf kiezen welke zorgverlener mag kijken. Dat komt doordat de techniek dit nog niet aankan. Naar schatting blijft dit nog drie jaar zo.

tip

Zelf in de gaten houden wie je medische gegevens heeft bekeken? Dat kan via www.vzvx.nl. Hou je mobiele telefoon bij de hand, want inloggen gaat met je DigiD en een sms. Zet meteen de e-mailservice aan, dan krijg je voortaan een e-mail als iemand in je gegevens heeft gekeken.

4

Is het wel goed beveiligd?

Wie tijdens een dagje uit onverwacht in het ziekenhuis belandt, zal misschien zeggen: té goed. Buiten je eigen regio kunnen zorgverleners namelijk niet je gegevens inzien via het Landelijk Schakelpunt. Dit heeft de politiek afgedwongen uit angst voor misbruik (zoals inbraak door hackers). Daarom is Nederland in 44 regio's verdeeld.

Er zijn wel uitzonderingen: universitair medisch centra en sommige regionale ziekenhuizen hebben wel een brede toegang. In het buitenland kan geen enkel ziekenhuis in het Landelijk Schakelpunt.

tip

Op vakantie buiten de eigen regio? Vraag vooraf bij de apotheek een uitdraai van de medicijnen of een medicijnpaspoort, zodat artsen in geval van nood kunnen zien waar ze rekening mee moeten houden.

3

Kan ik ergens **controleren** wat er over mij te lezen is?

Je kunt als patiënt je eigen gegevens bekijken via www.vzvx.nl. Daar zie je dan bijvoorbeeld dat de apotheek medicijnen meegaf – maar niet welke dat waren. Zorgverleners kunnen dat wel zien. Zij mogen bij deze medische gegevens omdat ze een speciale UZI-pas hebben die goed vastlegt wie ze zijn. Zo'n pas bestaat nog niet voor patiënten. Toegang voor de patiënt is beveiligd met DigiD en een sms. Dat is de beste beveiliging die er is voor de patiënt, maar het is niet veilig genoeg voor zoiets gevoelig als medische gegevens. Het duurt naar schatting nog drie jaar voordat het wel kan. Tot die tijd zijn er experimenten gaande. Zo is in Nijmegen een project gestart waarbij patiënten de huisartsgegevens kunnen inzien via het Landelijk Schakelpunt. In Friesland gebeurt dat met de medicijngegevens op de mobiele telefoon.

tip

Ook al kun je je medisch dossier nog niet digitaal inzien, je kunt het wel altijd opvragen bij de huisarts. Een medicatieoverzicht kun je opvragen bij de apotheek.

Buiten je eigen regio kunnen hulpverleners je gegevens niet inzien.

5

Is het **lab** ook aangesloten?

Hoewel het technisch wel mogelijk is, zijn de meeste laboratoria nog niet aangesloten op het Landelijk Schakelpunt. Wanneer bloed geprikt wordt, krijgt de huisarts de uitslag toegestuurd. Maar de apotheker heeft deze gegevens ook nodig, bijvoorbeeld voor controle op de nierfunctie. Uit onderzoek blijkt dat driekwart van de apothekers de lab-waarden niet ontvangt van de huisarts. Dat kan gevaarlijk zijn, want voor veel medicijnen is controle op de nierfunctie nodig.

tip

Vraag aan de huisarts of deze de lab-gegevens die belangrijk zijn voor de medicijnbewaking, ook naar de apotheek stuurt. Of neem zelf een uitdraai mee en geef die aan de apotheek.

6

Kan ik als patiënt zelf **meer regie** krijgen?

Sommige patiënten willen de volledige regie hebben over hun eigen gegevens. De Patiëntenfederatie Nederland is daarom bezig een 'persoonlijke gezondheidsomgeving' te ontwikkelen op internet. Onder de naam 'MedMij' zijn proeven gaande met dit model. De patiënt tikt zelf gegevens in over zijn gezondheid, bijvoorbeeld bloedglucosewaarden. Artsen en apothekers kunnen medische gegevens toevoegen. De patiënt bepaalt zelf wie wat ziet, en of er bijvoorbeeld een mantelzorger mee kan kijken. Dit alles met een veilige toegang.

tip

Meer weten over de plannen voor de persoonlijke gezondheidsomgeving? Kijk op www.medmij.nl ■

ZIJ
DOET ER
WEL AAN
MEE

'In het ziekenhuis hoefden we niet elke keer hetzelfde verhaal te doen

Janny Pennewaard (58): "Ik heb meteen toestemming gegeven toen het Landelijk Schakelpunt werd ingevoerd. We leven in een digitaal tijdperk; belastingen, uitkeringen, alles gaat digitaal. Het is niet meer dan normaal dat de huisarts en apotheker met elkaar in verbinding staan. Hoe belangrijk het kan zijn, hebben mijn man en ik afgelopen winter nog ondervonden. Tussen kerst en oud en nieuw is hij vier keer met spoed naar het ziekenhuis gebracht vanwege hartfalen.

We hoefden daar niet elke keer ons verhaal te doen. De dienstdoende arts kon direct het medisch dossier inzien en was goed op de hoogte. Hij informeerde ook meteen onze huisarts over wat er gebeurd was. Laatst werden we gebeld door onze apotheek. Mijn man had een nieuw medicijn erbij gekregen. Maar volgens de apotheker ging dat niet samen met de andere medicijnen die hij al slikt. 'Heel goed signaleerd', zei de cardioloog later. Hij heeft direct het medicijn aangepast."